

Es manté la tendència a la baixa de la població hivernal d'ocells aquàtics al Parc Natural del Delta de l'Ebre

- Segons les dades de l'últim cens d'aus, elaborat majoritàriament abans del pas del temporal Gloria, enguany s'han registrat 233.170 exemplars, un 6% menys que durant els anys d'inundació màxima dels arrossars (2005 – 2010)
- Aquest hivern, amb només una inundació del 47% de la superfície d'arrossar, ha estat molt perjudicial per aquelles espècies més dependents d'aquest hàbitat

Imatge: David Bigas. Bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*), una de les espècies que no resulta afectada per l'assecatment hivernal dels arrossars.

El Parc Natural del Delta de l'Ebre ha presentat aquest dimecres les xifres del l'últim cens hivernal d'ocells aquàtics al delta de l'Ebre, que confirma la tendència a la baixa en la població iniciada ja el 2014. Concretament, la xifra d'exemplars d'enguany arriba als 233.170 individus de 91 espècies, enfront dels 238.716 de 92 espècies de l'any passat.

■ **Comunicat de premsa** ■

Els anàtids continua sent el grup més nombrós, amb 98.307 exemplars, el 42% del total. El segon grup és el dels limícoles, amb 82.629 individus, un 35% del total, seguit de 28.375 gavines i xatracs; 21.238 cigonyes, capons, becplaners i flamencs; 19.515 fotges; 6.980 ardeids; 1.799 corbs marins; 1.009 cabussons; 957 rapinyaires, i 91 blauets.

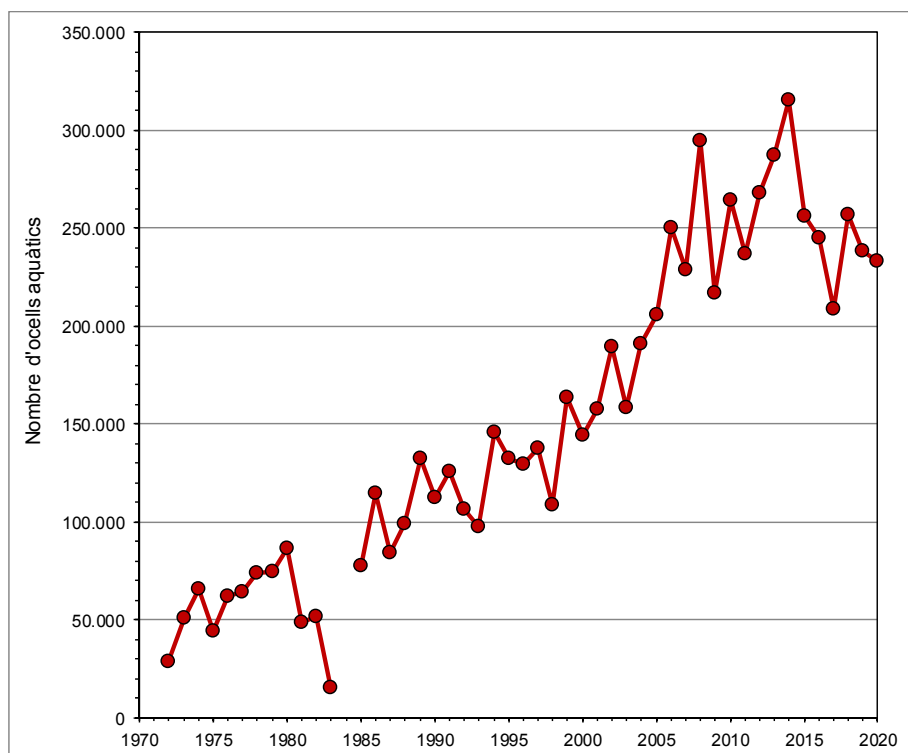
Grups	2020	Mitjana 2005-2010	Variació	
Anàtids	98.307	120.345	-18%	↓
Calàbries	9	7	26%	↑
Cabussons	1.009	1.726	-42%	↓
Corb marins	1.799	3.743	-52%	↓
Ardeids	6.980	13.031	-46%	↓
Cigonyes i grups afins	21.238	10.557	101%	↑
Rapinyaires diürns	957	609	57%	↑
Grues i fotges	19.522	28.272	-31%	↓
Limícoles	82.629	64.552	28%	↑
Gavines poc abundants	551	381	45%	↑
Xatracs i fumarells	78	151	-61%	↓
Blauet	91	-	-	-
Total	233.170	243.373	-6%	↔
Gavines abundants	27.746	71.394	-61%	↓

*Les gavines abundants es compten cada 4 anys i no s'inclouen al total.

La davallada més significativa correspon als xatracs i fumarells, amb un 61% menys d'exemplars respecte de la mitjana 2005-2010, seguit dels ardeids, amb un 46% menys; els cabussons, amb un 42% menys; grues i fotges, amb un 31% menys, i anàtids, amb un 18% menys.

El recompte d'enguany ha comptat amb la participació de 34 persones del personal tècnic del parc natural, agents del Cos d'Agents Rurals i persones voluntàries, i es va dur a terme entre el 7 i el 29 de gener; per tant, el gruix dels treballs es van dur a terme abans del pas del temporal Gloria (19-21 de gener), que va inundar gairebé la totalitat dels arrossars. S'integra dins del International Waterbird Census (IWC), el cens que registra la població anual d'ocells aquàtics que hivernen en més 80 països d'Europa, Àsia i nord d'Àfrica. Les dades obtingudes permeten conèixer a escala global l'estat de conservació d'aquestes espècies i, a escala local, avaluar la capacitat d'acollida hivernal de cada zona humida.

La recollida de dades es fa especialment difícil al delta de l'Ebre, la principal zona humida de Catalunya, tant pel que fa a la diversitat d'espècies i d'hàbitats (arrossars, llacunes, riu, salines, badies i aiguamolls), com per la gran quantitat d'ocells presents.

Evolució global del nombre d'ocells aquàtics hivernals al delta de l'Ebre durant el període 1972 – 2020.

El cens, al detall

Pel que fa a anàtids, enguany es troben representats sobretot per l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), amb 58.483 exemplars; el xarxet comú (*A. crecca*), amb 16.626 exemplars, i l'ànec cullerot (*Spatula clypeata*), amb 13.135 exemplars. Tot i que en global aquest grup ha mostrat un valor molt inferior a la mitjana anterior, hi ha diversitat de resultats en funció de cada espècie. Algunes, com ara l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), l'ànec griseta (*Mareca strepera*) i l'ànec blanc (*Tadorna tadorna*), han mostrat valors significativament per sobre d'aquesta mitjana (11-20%), mentre que altres han presentat contingents hivernals molt per sota, com l'ànec xiulador (*Mareca penelope*) (-58%), el xibec (*Netta rufina*) (-45%), l'ànec cuallarg (*A. acuta*) (-31%), el xarxet comú (*A. crecca*) (-31%), i el morell de cap roig (*Aythya ferina*) (-28%). La fofja vulgar (*Fulica atra*), per la seva banda, amb 19.515 exemplars, ha presentat un valor

■ Comunicat de premsa ■

força baix (-17%), molt allunyat de les 30.000 – 40.000 fotges que es recomptaren entre 2010 i 2017.

Pel que fa als limícoles, en termes generals la població global durant aquest hivern ha estat força superior (28%) en comparació amb el nivell de referència. Tanmateix, una anàlisi més detallada mostra una gran variabilitat entre espècies. Mentre que algunes han mostrat increments superiors al 15% (com ara, el territ variant (*Calidris alpina*) o el bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*), altres han patit davallades que superen el 40%, com ara la fredeluga (*Vanellus vanellus*) o la daurada grossa (*Pluvialis apricaria*).

Quant als ardeids, la disminució notable d'efectius ha afectat especialment algunes de les espècies més abundants a l'hivern, com el martinet blanc (*Egretta garzetta*) (-76%), l'esplugabous (*Bubulcus ibis*) (-40%) i el berrat pescaire (*Ardea cinerea*) (-32%).

Així mateix, destaquen particularment les xifres significativament baixes de corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*), amb només 1.799 exemplars (-52% en relació al nivell de referència), i, en sentit contrari, el màxim històric del capó reial (*Plegadis falcinellus*) (amb 10.678 exemplars).

Finalment, algunes espècies abundants de làrids altament gregàries com, per exemple, la gavina vulgar (*Chroicocephalus ridibundus*) o el gavià argentat de potes grogues (*Larus michahellis*), només es poden recomptar cada quatre hiverns. Els resultats del gener de 2020 indiquen un decrement significatiu de la gavina, la qual ha passat d'uns 41.000 – 54.000 exemplars en el període 2006 – 2009 a uns 19.000 – 24.000 exemplars en els darrers anys (2016 – 2020).

Efecte de l'assecamment d'arrossars

L'assecamment hivernal dels arrossars constitueix des del 2011 un instrument de lluita contra el cargol poma que ha comportat la pèrdua de la inundació hivernal com a mesura agroambiental en el darrer Programa de desenvolupament rural (2014 – 2020). Els arrossars inundats són hàbitats d'un grup important d'espècies d'aus.

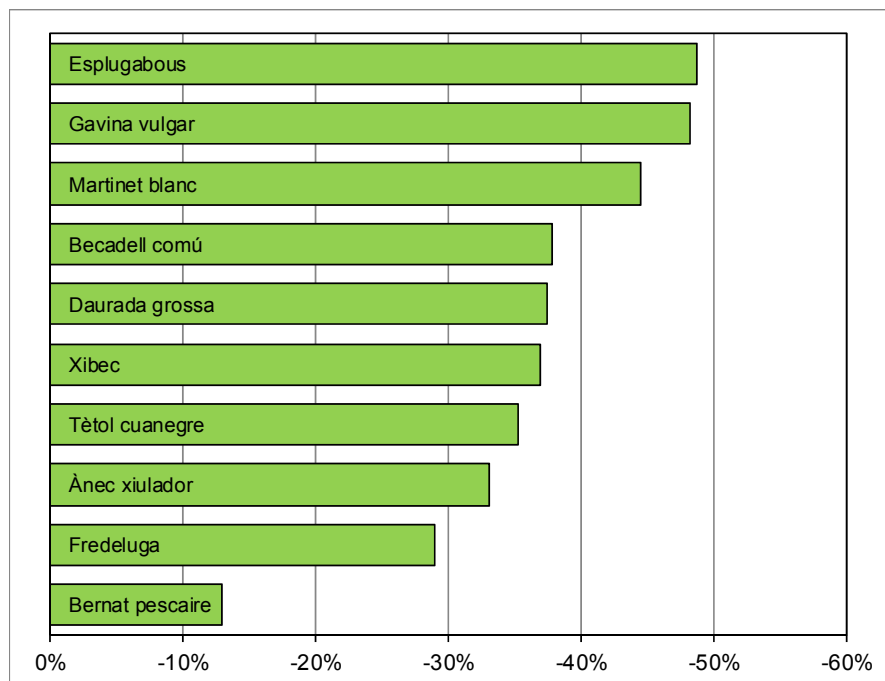
La sèrie temporal de dades entre el període d'inundació generalitzada (2005 – 2010) i el període amb limitacions de la inundació (2011 – 2020) serveix per analitzar estadísticament les conseqüències d'aquest canvi. La diferència entre els valors globals (incloent-hi totes les espècies) dels dos períodes és molt petita (5%), però els valors actuals s'allunyen força dels màxims històrics (amb més de 300.000 ocells) que s'assolien quan s'inundava la pràctica totalitat de la superfície d'arrossars.

■ **Comunicat de premsa** ■

Les diferències són força evidents si es consideren separatament els valors d'aquelles espècies que empren els arrossars inundats com a hàbitat gairebé exclusiu d'hivernada respecte d'aquelles espècies que trien preferentment hàbitats naturals. Les primeres han patit una davallada del 15% i les segones han augmentat un 22% entre ambdós períodes. Les espècies més dependents dels arrossars i que mostren decrements més importants pertanyen a grups molt variats, com ara els anàtids, limícoles i ardeids.

Enguany, a començaments de gener de 2020 només el 47,1% de la superfície d'arrossars restava inundada, per bé que el pas de la tempesta Gloria (19 – 21 de gener) va provocar la inundació de gairebé la totalitat dels arrossars. Amb tot, aquest fenomen meteorològic no ha tingut una rellevància significativa en els resultats del cens hivernal, ja que en aquelles dates la gran majoria dels recomptes ja s'havien efectuat.

Des d'una perspectiva global i a llarg termini, la disminució significativa de la superfície inundada d'arrossars a l'hivern repercuteix en la capacitat d'acollida del delta de l'Ebre, una de les zones humides més importants de la Mediterrània occidental.

Variació de les poblacions d'algunes de les espècies més afectades per la disminució de la superfície inundada d'arrossars (períodes 2005 – 2010 i 2011 – 2020).

Annex:

Detall del cens 2020

Espècies	Nombre d'exemplars
Anàtids	98.307
Oca de collar <i>Branta bernicla</i>	1
Oca vulgar <i>Anser anser</i>	9
Cigne mut <i>Cygnus olor</i>	1
Ànec blanc <i>Tadorna tadorna</i>	1.658
Xarrasclat <i>Spatula querquedula</i>	1
Ànec cullerot <i>Spatula clypeata</i>	13.135
Ànec grisat <i>Mareca strepera</i>	4.327
Ànec xiulador <i>Mareca penelope</i>	1.980
Ànec collverd <i>Anas platyrhynchos</i>	58.483
Ànec cuallarg <i>Anas acuta</i>	1.351
Xarxet comú <i>Anas crecca</i>	16.626
Xibec <i>Netta rufina</i>	639
Morell de cap roig <i>Aythya ferina</i>	78
Morell de plomall <i>Aythya fuligula</i>	2
Èider <i>Somateria mollissima</i>	1
Ànec negre <i>Melanitta nigra</i>	11
Bec de serra mitjà <i>Mergus serrator</i>	3
Bec de serra gran <i>Mergus merganser</i>	1
Calàbries	9
Calàbria agulla <i>Gavia arctica</i>	2
Calàbria grossa <i>Gavia immer</i>	7
Cabussons	1.009
Cabusset <i>Tachybaptus ruficollis</i>	425
Cabussó emplomallat <i>Podiceps cristatus</i>	401
Cabussó orellut <i>Podiceps auritus</i>	1
Cabussó collnegre <i>Podiceps nigricollis</i>	182
Cigonyes, capons, becplaners i flamencs	21.238
Flamenc <i>Phoenicopterus roseus</i>	10.390

■ **Comunicat de premsa** ■

Flamenc menut <i>Phoenicopiterus minor</i>	1
Cigonya blanca <i>Ciconia ciconia</i>	37
Capó reial <i>Plegadis falcinellus</i>	10.678
Becplaner <i>Platalea leucorodia</i>	132
Ardeids	6.980
Bitó comú <i>Botaurus stellaris</i>	2
Martinet menut <i>Ixobrychus minutus</i>	4
Martinet de nit <i>Nycticorax nycticorax</i>	1.230
Martinet ros <i>Ardeola ralloides</i>	1
Esplugabous <i>Bubulcus ibis</i>	1.877
Bernat pescaire <i>Ardea cinerea</i>	2.271
Agró blanc <i>Ardea alba</i>	854
Martinet blanc <i>Egretta garzetta</i>	741
Corb marins	1.799
Corb marí gros <i>Phalacrocorax carbo</i>	1.799
Rapinyaires	957
Àguila pescadora <i>Pandion haliaetus</i>	10
Àguila calçada <i>Hieraetus pennatus</i>	18
Esparver vulgar <i>Accipiter nisus</i>	3
Arpella vulgar <i>Circus aeruginosus</i>	685
Arpella pàl·lida <i>Circus cyaneus</i>	2
Aligot comú <i>Buteo buteo</i>	60
Xoriguer comú <i>Falco tinnunculus</i>	165
Esmerla <i>Falco columbarius</i>	4
Falcó pelegrí <i>Falco peregrinus</i>	10
Fotges	19.515
Fotja vulgar <i>Fulica atra</i>	19.515
Grues	7
Grua <i>Grus grus</i>	7
Limícoles	82.629
Torlit <i>Burhinus oedicephalus</i>	62
Garsa de mar <i>Haematopus ostralegus</i>	2
Bec d'alena <i>Recurvirostra avosetta</i>	2.465
Fredeluga <i>Vanellus vanellus</i>	5.226
Daurada grossa <i>Pluvialis apricaria</i>	1.600
Daurada petita del Pacífic <i>Pluvialis fulva</i>	1
Pigre gris <i>Pluvialis squatarola</i>	1.565
Corriol gros <i>Charadrius hiaticula</i>	397
Corriol petit <i>Charadrius dubius</i>	45

■ **Comunicat de premsa** ■

Corriol camanegre <i>Charadrius alexandrinus</i>	509
Pòlit cantaire <i>Numenius phaeopus</i>	1
Becut <i>Numenius arquata</i>	438
Tètol cuabarrat <i>Limosa lapponica</i>	69
Tètol cuanegre <i>Limosa limosa</i>	1.468
Remena-rocs <i>Arenaria interpres</i>	169
Territ gros <i>Calidris canutus</i>	40
Batallaire <i>Calidris pugnax</i>	318
Territ beclarg <i>Calidris ferruginea</i>	4
Territ de Temminck <i>Calidris temminckii</i>	16
Territ tresdits <i>Calidris alba</i>	1.034
Territ variant <i>Calidris alpina</i>	57.066
Territ menut <i>Calidris minuta</i>	6.719
Tetolet beclarg <i>Limonodromus scolopaceus</i>	2
Becadell sord <i>Lymnocyptes minimus</i>	18
Becadell comú <i>Gallinago gallinago</i>	1.069
Xivitona vulgar <i>Actitis hypoleucos</i>	122
Xivita <i>Tringa ochropus</i>	292
Gamba roja vulgar <i>Tringa totanus</i>	647
Valona <i>Tringa glareola</i>	71
Gamba roja pintada <i>Tringa erythropus</i>	406
Gamba verda <i>Tringa nebularia</i>	788
Gavines i xatracs	28.375
Gavina capblanca <i>Chroicocephalus genei</i>	522
Gavina menuda <i>Hydrocoloeus minutus</i>	13
Gavina corsa <i>Ichtyaetus audouinii</i>	15
Gavina cendrosa <i>Larus canus</i>	1
Xatrac gros <i>Hydroprogne caspia</i>	4
Fumarell carablanc <i>Chlidonias hybrida</i>	74
Blauets	91
Blauet <i>Alcedo atthis</i>	91
Total general	233.170
Gavines comunes	
Gavina vulgar <i>Chroicocephalus ridibundus</i>	19.120
Gavina capnegra <i>Ichtyaetus melanocephalus</i>	115
Gavià argentat <i>Larus michahellis</i>	7.760
Gavià fosc <i>Larus fuscus</i>	751

19 de febrer de 2020